

2. مُدُّ اللَّيْنِ Maddul-Liyn

Hii ni madd ambayo ni tofauti na madd nyinginezo kwa sababu herufi zake ni tofauti kwani hizo zinajulikana ni 'herufi za madd' (ا و ي) zinazonasibiana na *i'raab* katika herufi ya kabla yake. Ama hii inajulikana kuwa ni 'Harful-liyn'.

Herufi za اللَّيْنِ (liyn) ni herufi za و au ي zinapokuwa saakin na kabla yake ni herufi iliyokuwa na fat-hah:

عَيْنَٰنِ وَشَفَتَيْنِ النَّجْدَيْنِ الْيَوْمَ حَوْفٌ الْمَوْتُ

Imeitwa اللَّيْنِ (liyn) kwa sababu ya kutamkwa kwake kwa usahali (ulaini) bila ya taklifu.

Ni kuwepo baada ya herufi ya اللَّيْنِ na baada yake sukuwn 'aaridhw kwa sababu ya kusimama.

Hukmu yake ni kuvutwa harakah ima mbili au nne au sita kila qiraa-ah.

Mifano Ya مُدُّ اللَّيْنِ
١ وَجَعَلْنَا الْأَلَيْلَ وَالنَّهَارَ إِيتَيْنِ
Bonyeza usikilize
٢ عَلَيْهِمْ دَآبِرَةُ الْسَّوْءِ

¹Al-Israa (17: 12)

²At-Tawbah (9: 98)

³ وَمَا أَغْنِي عَنْكُمْ مِنْ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ
⁴ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَمَيْنِ يَتِيمَيْنِ
⁵ كَاتَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَلِحَيْنِ
⁶ قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنِكِحَ إِحْدَى أَبْنَتَيْ هَتَيْنِ
⁷ مِنْ الْضَّانِ أَثْنَيْنِ وَمِنْ الْمَعْزِ أَثْنَيْنِ
⁸ وَأُخْرَى كَافِرَةً يَرَوْنَهُمْ مِثْلَهُمْ رَأَى الْعَيْنِ

Tanbihi kuhusu uhusiano wa hukmu ya haraka za kuvutwa baina ya مَدُ اللَّيْن (maddul-liyn) na مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُون (maddul-'aaridhw lis-sukuwn):

Harakah za kuvutwa katika مَدُ اللَّيْن (maddul-liyn) daima ziwe kidogo kuliko za مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُون (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) au ziwe sawasawa. Kwa mfano; ikiwa msomaji atasoma na kuvuta مَدُ اللَّيْن (maddul-liyn) kwa haraka nne, basi katika مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُون (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) avute iman ne au sita. Lakini asivute مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُون (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) ikawa harakah mbili. Ama akiwa amevuta مَدُ اللَّيْن (maddul-liyn) kwa harakah mbili basi hapo anaweza kuivuta مَدُ الْعَارِض لِلسُّكُون (maddul-'aaridhw lis-sukuwn) kwa harakah mbili au zaidi yake.

³Yuwsuf (12: 67)

⁴Al-Kahf (18: 82)

⁵At-Tahriym (66: 10)

⁶Al-Qaswasw (28: 27)

⁷Al-An'aam (6: 143)

⁸Al-'Imraan (3: 13)

**Kulinganisha Au Kutofautisha Hukmu Ya
Harakah Za Uvutaji Bainaya:**

مَدُ اللَّيْنِ maddul-liyn	مَدُ الْعَارِضِ لِلشُّكُونِ maddul-'aaridhw lis-sukuwn
2	2
2 , 4	4
2, 4, 6	6

Mazoezi: Tafuta Maddul-liyn:

ثَمَنِيَةُ أَزْوَاجٍ مِنَ الْضَّانِ اثْنَيْنِ وَمِنَ الْمَعْزِ اثْنَيْنِ قُلْ إِذَاذَكَرَنِ حَرَمٌ أَمِ الْأَنْثَيْنِ أَمَا
 أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ نَسْبُونِ يَعْلَمُ إِنْ كُنْتُمْ صَدِيقِينَ ⑨ وَمِنَ الْإِبْلِ اثْنَيْنِ وَمِنَ
 الْبَقَرِ اثْنَيْنِ قُلْ إِذَاذَكَرَنِ حَرَمٌ أَمِ الْأَنْثَيْنِ أَمَا أَشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ الْأَنْثَيْنِ أَمْ كُنْتُمْ
 شُهَدَاءِ إِذْ وَصَدَّكُمُ اللَّهُ بِهَذَا فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا لَيُضْلِلَ النَّاسَ بِغَيْرِ عِلْمٍ
 إِنَّ اللَّهَ لَا يَهِدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ⑩

لِإِيلَافِ قُرَيْشٍ ⑪ إِنَّ لَهُمْ رِحْلَةً الْشِتَاءِ وَالصَّيفِ ⑫ فَلَيَعْبُدُوا رَبَّ هَذَا الْبَيْتِ ⑬ الَّذِي
 أَطْعَمَهُمْ مِنْ جُوعٍ وَأَمْنَهُمْ مِنْ خَوْفٍ ⑭

⁹Al-An'aam (6: 143-144)

¹⁰Quraysh (106)